

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund og formål

Lovforslagets formål er at skabe hjemmel til at hindre, at personer, der bevidst unddrager sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse her i landet, samtidig modtager offentlige ydelser. Det kan virke stødende for den almindelige retsopfattelse, at det offentlige ved udbetaling af ydelser medvirker til, at disse personer kan opretholde unddragelsen.

Under Folketingets behandling af Lovforslag nr.178, Forslag til Lov om ændring af lov om social pension (Ophør af social pension for efterlyste personer), fremsat i Folketinget i foråret 2004, var der bred politisk enighed om at ændre reglerne om udbetaling af social pension. Socialudvalget afgav den 27. maj 2004 beretning over forslaget. Under Folketingets behandling af forslaget tilkendegav regeringen, at den i efteråret 2004 ville fremsætte lovforslag om ophør af udbetaling af ydelser.

2. Lovforslagets hovedindhold

Forslaget giver hjemmel til at stoppe udbetalingen af offentlige ydelser til en bestemt afgrænset persongruppe, der bevidst unddrager sig strafforfølgning (varetægtsfængsel) eller straffuldbyrdelse (afsoning mv.) her i landet. De ydelser, der er omfattet af forslaget, er fortrinsvis ydelser, der ikke kan stoppes af andre grunde ved unddragelsen. Udbetalingen af ydelser ophører ved unddragelsen og genoptages ved ophøret af unddragelsen, hvis de øvrige betingelser herfor er til stede. Hvis den undtagne ikke bliver dømt, skal det beløb, som ikke blev udbetalt under unddragelsen, efterbetales.

Forslaget indeholder en pligt for politiet eller kriminalforsorgen til at underrette de udbetalende myndigheder om unddragelsen. Det gælder også i tilfælde, hvor de almindelige betingelser i loven for at få udbetalt en ydelse formentlig ikke længere er opfyldt under en unddragelse. Myndigheden bliver herved gjort opmærksom på, at der er grund til at kontrollere, om betingelserne for at modtage ydelsen fortsat er opfyldt.

Herudover er der i visse tilfælde foreslået en pligt for politiet eller kriminalforsorgen til at underrette den udbetalende myndighed, når en person undergives strafafsoning eller anden frihedsberøvende foranstaltning, herunder varetægtsfængsling, som følge af et strafbart forhold.

Endelig foreslås ændringer i pensionslovene, der medfører en forskydning af pensionsudbetalingen ved indsættelse til afsoning eller varetægtsfængsel i fængsel eller arresthus og ved ophør af afsoningen eller varetægtsfængslingen.

2.1. Målgruppen

Det foreslås, at der for en række ydelser indsættes hjemmel til at standse udbetalingen af en ydelse, når en person som følge af et strafbart forhold unddrager sig strafforfølgning (varetægtsfængsel) eller straffuldbyrdelse (afsoning mv.) her i landet.

Forslaget omfatter for det første personer, der bevidst unddrager sig strafforfølgning i tilfælde, hvor

- 1) den pågældende er varetægtsfængslet,
- 2) hvor politiet eftersøger den pågældende med henblik på varetægtsfængsling, eller
- 3) hvor der allerede foreligger en varetægtsfængslingskendelse (in absentia).

Fælles for denne afgrænsning er, at der skal være tale om en lovovertrædelse, der efter retsplejelovens § 762 kan medføre varetægtsfængsling. Der skal således foreligge en begrundet mistanke om, at en person har begået en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og som er undergivet offentlig påtale. Det er endvidere et krav, at den konkrete lovovertrædelse kan forventes at ville medføre en straf af fængsel i 30 dage eller derover. Endelig er det et krav, at der allerede foreligger en varetægtsfængslingskendelse, eller at politiet eftersøger personen med henblik på varetægtsfængsling.

Omfattet af bestemmelsen er således de situationer, hvor en person, der er varetægtsfængslet, flygter fra arresten eller fængslet, hvor en person er eftersøgt af politiet – enten via national eller international eftersøgningsprocedurer – med henblik på varetægts-